

Zuzana Vavříčková
Perské listy
FFUK Praha 2011
Posudek diplomové práce

Zuzana Vavříčková se ve své diplomové práci zabývá nejprve autorem *Perských listů*, jak řečeno v úvodu, a dále se zaměřuje na „techniku románu“ (pravidla psaní dopisů, forma románu v dopisech apod.). Dále si klade otázku po postupech a účinku ironie. Konečně se věnuje charakteristice románových postav v daném díle.

V oddíle nazvaném “Hypotézy“ se vyjadřuje předpoklad, že román vykazuje „jednotící prvky“ a vyslovuje hypotézu o místních jazykových odlišnostech, jež se projevovaly v pařížských aristokratických salonech.

Úvodní část, zaměřující se na postavu autora, se jeví jako poněkud popisná, byť částečně odůvodněná, neboť autorka si stanovuje tezi, že romanopiscův pařížský pobyt, jakož i spisovatelovy výpravy do „vzdálených“ evropských končin, měly zásadní vliv na utváření jeho literárního typu.

V následujícím oddíl se Zuzana Vavříčková zamýšlí nad formou a smyslem románů v dopisech, připomínajíc jiné autory, kteří se tomuto žánru věnovali (paní de Sévigné). Poté přistupuje ke konkrétní analýze *Perských listů*, tedy k předmětu své práce.

Věnuje se soustavně a zevrubně formě uvedeného románu, módní orientální látce a uvádí další doklady obliby orientální inspirace v dobové literatuře. Pokud jde o ironii, vychází z nepříliš objevené definice tohoto postupu ve wikipedii a uvádí v následné poměrně detailní analýze příklady vzaté z analyzovaného textu (známý obraz shonu v Paříži). Následně přistupuje k charakteristice postav, operujíc s odkazy na Starobinského (Usbek, Rica a další : básník, finančník, pařížské ženy apod.). Vyskytují se zde také odkazy na vedlejší postavy (Roxana, eunuchové aj.). Autorka přitom pracuje důsledně s francouzskými citacemi.

Následující pasáž se zaměřuje na jazyk postav, autorka sleduje výskyt neologismů a přitom vychází ze slovníkových definic (Larousse, Nouvelle grammaire française, Le bon usage). Pohříchu ani tato pasáž není příliš objevená, nýbrž spíše syntetizující, jakkoli autorka operuje s několika poměrně vhodně zvolenými příklady. Přitom charakterizuje metodu svého výzkumu (s.39). Tento rozbor je dosti detailní a jeví se jako systematický: postupuje se podle abecedy, vysvětlují se významy slov, uvádí se, v čem spočívá novost citovaných slov, byť se mi jeví, že ne ve všech případech jde o neologismy. Autorka se bez uvedení příčiny zastavuje u písmene „C“. Dospívá k závěru, že spisovatelův jazyk „není moderní“ a že „jazyk Peršanů se v Paříži neobohatil o dobové neologismy“ (s.55).

Celkový závěr nejprve shrnuje, co bylo řečeno v práci, a posléze připomíná známé obecnosti o orientálním rámci románu, jakož i poznatek, že Montesquieu předznamenává

budoucí vývoj Francie, který „dožene národ k revoluci“. Na tomto místě Zuzana Vavříčková koriguje a doplňuje některé poznatky Antonína Zatloukala a Jindřicha Veselého.

Práce je poměrně dobře rozčleněna, svědčí o zvládnutí sekundární literatury (která ovšem není příliš bohatá), vykazuje jistou umírněnost ve výrazu a v logické dedukci. Některé závěry by nesporně bylo dobré rozvést a problematizovat.

Doporučuji k obhajobě

Doc. Aleš Pohorský